

การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัยในสถานศึกษา จังหวัดลพบุรี เพื่อการพัฒนาการเด็กปฐมวัย*

Development of a Participation Model for Early Childhood Caregivers in Educational Institutions in Lopburi Province to Enhance Early Childhood Development

¹พัชรี ชีวะคำนวน, ²ธนพร แถวไธสง และ ³ศศิธร วชิรปัญญาพงศ์

¹Phatcharee Chiwakumnuan, ²Tanaporn Thaewthaisong
and ³Sasitorn Wachirapanyapong

^{1,2}สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

³สาขาวิชาบริหารทรัพยากรมนุษย์และองค์การ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

^{1,2}Department of Early Childhood Education, Faculty of Education,
Thepsatri Rajabhat University, Thailand.

³Department of Human Resource Management and Organization,
Faculty of Management Science, Thepsatri Rajabhat University, Thailand.

³Corresponding Author's Email: Sasitorn.w@lawasri.tru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัยในสถานศึกษา จังหวัดลพบุรี ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเด็กปฐมวัย และ 2) ยกระดับการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย จากการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัยในสถานศึกษา จังหวัดลพบุรี เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็น ครู ผู้ปกครอง/ผู้ดูแลเด็ก รวม 165 คน จำแนกเป็น กลุ่มทดลอง 77 คน และกลุ่มควบคุม 79 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามและการสนทนากลุ่ม จากตัวแทนกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องในการดูแลเด็กปฐมวัย จำนวน 9 คน วัดระดับการพัฒนาการของเด็กปฐมวัยจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบทางสถิติ t-test เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นในการสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัยในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.59$, $\sigma=0.464$) ในด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในการประเมิน และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ตามลำดับ โดยรูปแบบการมีส่วนร่วมในการดูแลเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย การวางแผน การประสานงาน การตรวจสอบ การจัดการ และการดำเนินการ 2) ระดับการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย จากการใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัยในสถานศึกษา มีความแตกต่างกัน โดยกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม ผลต่างของค่าเฉลี่ย (Mean Difference) 0.395 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยระดับการพัฒนาการของเด็กปฐมวัยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีความแตกต่างกัน ค่าสถิติ $t = 16.394$ ค่าองศาอิสระ ($df = 4$) ค่า Sig. (2-tailed) = 0.000

*Received July 21, 2025; Revised August 4, 2025; Accepted August 13, 2025

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมการดูแลเด็กปฐมวัย; ผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัย; พัฒนาการของเด็กปฐมวัย

Abstract

This research is an experimental research. The objectives are 1) to develop a model for early childhood caregivers participation in educational institutions in Lopburi Province that affects early childhood development and 2) to enhance early childhood development from early childhood caregivers participation in educational institutions in Lopburi Province. The respondents in this research were 165 people, consisting of teachers, parents/caregivers, divided into 77 experimental groups and 79 control groups. Focus group discussion with 9 representatives of groups involved in early childhood care. The developmental level of early childhood children was measured from the experimental and control schools. Data were analyzed using means and standard deviation. The differences in the developmental levels of early childhood children between the experimental and control groups were tested by finding the difference value using t-test statistics.

The research results found that 1) opinions on creating a participation model for early childhood caregivers in educational institutions were highest level ($\mu = 4.59$, $\sigma = 0.464$) in terms of participation in benefits, participation in operations, participation in evaluation, and participation in decision-making, respectively. The participatory model in early childhood care includes planning, coordination, monitoring, organization and implementation. 2) The developmental level of early childhood children from using the participation model of early childhood caregivers in educational institutions is different, with the experimental group being higher than the control group. The mean difference was 0.395, which was statistically significant at the .05 level. The development level of early childhood children between the experimental and control groups was different. t-test = 16.394, df = 4, and Sig. (2-tailed) = 0.000.

Keywords: Development of a Participation Model for Early Childhood; Early Childhood Caregivers; Early Childhood Development

บทนำ

เด็กปฐมวัยเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญของชาติ ปฐมวัยเป็นวัยเริ่มต้นของชีวิตและพัฒนาการในทุกด้านเป็นหลักฐานที่สำคัญในการพัฒนาช่วงวัยอื่นต่อไป เด็กวัยนี้จึงเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งของประเทศที่ต้องได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมตามช่วงวัย จนสามารถเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีและมีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติต่อไปในอนาคต เจมส์ เจ แอคแมน (Heckman, 2008, as Cited in Boonurai, 2022) ผู้อำนวยการศูนย์เศรษฐศาสตร์เพื่อการพัฒนามนุษย์ แห่งมหาวิทยาลัยชิคาโก ซึ่งได้รับรางวัลโนเบล พ.ศ. 2542 ได้ศึกษาวิจัยและพบว่า “การลงทุนพัฒนาเด็กในช่วงปฐมวัยค่ากล่าวที่ว่า การลงทุนพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าให้ผลตอบแทนแก่สังคมที่ดีที่สุดในระยะยาว” จากแผนพัฒนา

เด็กปฐมวัย พ.ศ. 2564-2570 (Office of the Secretary of the Education Council, 2022) กำหนดนโยบายด้านเด็กปฐมวัยไว้ 3 ประการ ได้แก่ 1) เด็กปฐมวัยทุกคนต้องได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน อย่างมีคุณภาพ ตามศักยภาพ ตามวัยและ ต่อเนื่อง 2) การพัฒนาเด็กตามข้อ 1 ต้องจัดให้เป็นระบบและมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน โดยบูรณาการชัดเจนระหว่างหน่วยงานราชการและที่ไม่ใช่ราชการ ระหว่างวิชาชีพที่สัมพันธ์กับการพัฒนาเด็กปฐมวัย และระหว่างระดับต่าง ๆ ของการบริหารราชการแผ่นดินจากระดับชาติ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น และ 3) รัฐและทุกภาคส่วนต้องร่วมกันระดมทรัพยากรให้เพียงพอแก่การพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยเฉพาะข้อ 3 ที่ระบุอย่างชัดเจนว่า ทุกภาคส่วนต้องร่วมกันสนับสนุนการพัฒนาการของเด็กปฐมวัยเพื่อเป็นกำลังสำคัญของชาติต่อไป

ระดับการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย เป็นกระบวนการสำคัญที่มาจากการประเมินพัฒนาการและศักยภาพของเด็กในแต่ละด้านอย่างครอบคลุม จึงต้องมีการวัดการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ที่มาจากการใช้เครื่องมือที่พัฒนาขึ้นตามหลักวิชาการ เพื่อให้การประเมินมีความถูกต้องและแม่นยำ โดยครอบคลุมใน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านร่างกาย ใช้เครื่องมือที่พัฒนาจากหลักกายภาพและพัฒนาการ เช่น แบบสังเกตพฤติกรรม การเคลื่อนไหวและแบบประเมินสุขภาพ 2) ด้านอารมณ์และจิตใจ อ้างอิงจากทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ โดยใช้แบบสอบถามพฤติกรรมและการสังเกตปฏิสัมพันธ์ทางอารมณ์ 3) ด้านสังคม ใช้เครื่องมือที่พัฒนาจากแนวคิดการเรียนรู้ทางสังคม เช่น แบบสังเกตการเล่นและปฏิสัมพันธ์ในกลุ่ม 4) ด้านสติปัญญา อ้างอิงจากทฤษฎีหุปัญญาและกระบวนการคิด เช่น แบบทดสอบการแก้ปัญหาและกิจกรรมสร้างสรรค์ เพื่อให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย และใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Meisels, and Atkins-Burnett, 2005) ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยในประเทศไทย ได้ร่วมกันกำหนดเกณฑ์ในการวัดการพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องวัดระดับการพัฒนาการสม่ำเสมอ โดยปัจจุบันในสถานศึกษาระดับปฐมวัยใช้แบบวัดที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ซึ่งกำหนดเกณฑ์การประเมินและการกำหนดระดับคุณภาพผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย โดยกำหนดเป็นระบบตัวเลข 3, 2, 1 โดยใช้คำสำคัญ คือ ดี พอใช้ ควรส่งเสริม ในพฤติกรรมที่เป็นไปตามสภาพที่พึงประสงค์

การที่เด็กปฐมวัยจะเกิดการพัฒนาดังกล่าวดังนั้น การมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็ก ทั้งผู้ปกครองและครู เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย จึงต้องมีการวางแนวทางการมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบและเข้มแข็งของสถานศึกษาและผู้ปกครอง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองไม่ได้จำกัดอยู่แค่การเข้าร่วมประชุมหรือกิจกรรมของโรงเรียนเท่านั้น แต่ครอบคลุมถึงบทบาทที่หลากหลาย (Epstein, 1995 as Cited in Somdee, Masmek, and Rattanapongstatit, 2022) ได้แก่ การสร้างความรักความอบอุ่นและฝึกทักษะขั้นพื้นฐานที่บ้าน การติดต่อสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียน การมีส่วนร่วมช่วยเหลือกิจกรรมในโรงเรียน และการส่งเสริมการเรียนรู้ต่อเนื่องที่บ้าน การมีส่วนร่วมจึงเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างคุณภาพการศึกษาปฐมวัยและนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของเด็กอย่างรอบด้าน ซึ่งจะส่งผลดีต่ออนาคตของประเทศไทยในระยะยาว

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และปรากฏการณ์ที่เป็นปัจจุบัน ยังไม่มีการศึกษาวิจัยในด้านการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ที่ดูแลเด็กปฐมวัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการ จึงมีความสำคัญและความจำเป็นต้องทำวิจัยฉบับนี้ ดังนั้นจึงมุ่งหวังพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัยในจังหวัดลพบุรี เพื่อมุ่งหวังพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความพร้อมในการใช้ชีวิต ทั้งด้านร่างกายสังคม อารมณ์จิตใจและสติปัญญาอย่างเต็มศักยภาพ ก่อนเข้าสู่การเรียนรู้ในระดับชั้นต่อไป เพื่อเป็นทรัพยากรของชาติในอนาคต เป็นพลังสำคัญของชาติในการพัฒนาประเทศ ส่งผลต่อการดำรงอยู่ของประเทศชาติที่มีความมั่นคงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัยในสถานศึกษา จังหวัดลพบุรี ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย
2. เพื่อยกระดับการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย จากการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัยในสถานศึกษา จังหวัดลพบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยเป็นวิจัยเชิงทดลอง ที่ผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัยตามลำดับขั้น ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องที่นำไปสู่กรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วย การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยแบบมีส่วนร่วม บทบาทของผู้มีส่วนร่วมในการดูแลและพัฒนาเด็กปฐมวัย และ การพัฒนาการของเด็กปฐมวัย โดยรายละเอียดของแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยแบบมีส่วนร่วม

Ministry of Education (2003) ให้แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมว่า การขาดการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษา การกำหนดหลักสูตรแบบเรียน และการ จัดการเรียนการสอนว่า ทำให้การจัดการศึกษาไม่สอดคล้องกับสภาพความต้องการของการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคมท้องถิ่น และตัวผู้เรียน โดย คูเฮน และ อัลดโฮฟฟ์ (Cohen, and Uphoff, 1977) ได้เสนอแนวคิดว่า การมีส่วนร่วมจะต้องประกอบด้วยกระบวนการตัดสินใจ โดยมีโครงสร้างพื้นฐานจำแนกเป็น 3 มิติ ได้แก่

มิติที่ 1 ลักษณะของการมีส่วนร่วม มี 4 ประเภท ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมิน

มิติที่ 2 ผู้ที่มีส่วนร่วม จำแนกกลุ่มบุคคลเป็น 4 กลุ่มใหญ่ ๆ ได้แก่ 1) ผู้ที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่น 2) ผู้นำท้องถิ่น 3) เจ้าหน้าที่ของรัฐ และ 4) คนต่างชาติ

มิติที่ 3 วิธีการมีส่วนร่วม จะพิจารณาใน 4 ประเด็น คือ 1) พื้นฐานของการมีส่วนร่วม พิจารณาเกี่ยวกับแรงที่กระทำให้เกิดการมีส่วนร่วมมาจากที่ใด 2) รูปแบบของการมีส่วนร่วม พิจารณาด้านรูปแบบขององค์การ และการมีส่วนร่วมโดยตรงหรือโดยอ้อม 3) ขอบเขตของการมีส่วนร่วม พิจารณาระยะเวลาหรือช่วงของกิจกรรมที่เข้ามามีส่วนร่วม 4) ประสิทธิภาพของการมีส่วนร่วม พิจารณาเกี่ยวกับการให้อำนาจและปฏิสัมพันธ์ของคุณลักษณะต่าง ๆ ของสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม

2. บทบาทของผู้มีส่วนร่วมในการดูแลและพัฒนาเด็กปฐมวัย

Council of Education, Ministry of Education (2013) ได้กำหนดบทบาทผู้ดูแลเด็กไว้ดังนี้

1) **ครู/ผู้ดูแลเด็ก** ครูหรือผู้ดูแลเด็กปฐมวัยเป็นบุคคลสำคัญในการสอนและให้การดูแลเด็กในช่วงปฐมวัยโดยมีหน้าที่ในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้และการเติบโตที่ดีของเด็ก รวมถึงการใช้วิธีการสอนที่มีความหลากหลายและเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก

2) **พ่อแม่/ผู้ปกครอง** ซึ่งพ่อแม่หรือผู้ปกครองเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทในด้านการสร้างพื้นฐานในการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กตั้งแต่เริ่มต้น โดยเป็นผู้ที่ให้ความรักและการสนับสนุนที่สำคัญ

3) **ชุมชน** ซึ่งชุมชนมีบทบาทในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการพัฒนาของเด็ก เช่น การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับเด็ก การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

4) **รัฐบาล/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง** ซึ่งหน่วยงานของรัฐ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข เป็นองค์กรที่มีหน้าที่ในการออกนโยบายที่สนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นระบบ

5) **นักวิจัย/ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาเด็ก** ซึ่งนักวิจัยและผู้เชี่ยวชาญจะช่วยด้านการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาเด็กให้ดีที่สุด

3. การพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

การพัฒนาการของเด็กปฐมวัย เป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยประเมินพัฒนาการและศักยภาพของเด็กในแต่ละด้านอย่างครอบคลุม โดยวัดใน 4 ด้าน (Pianta, La Paro, and Hamre, 2008) ประกอบด้วย ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม และ ด้านสติปัญญา ดังนี้

1) **ด้านร่างกาย** เป็นการติดตามพัฒนาการทางกายภาพ การเคลื่อนไหว และสุขภาพ ซึ่งเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้

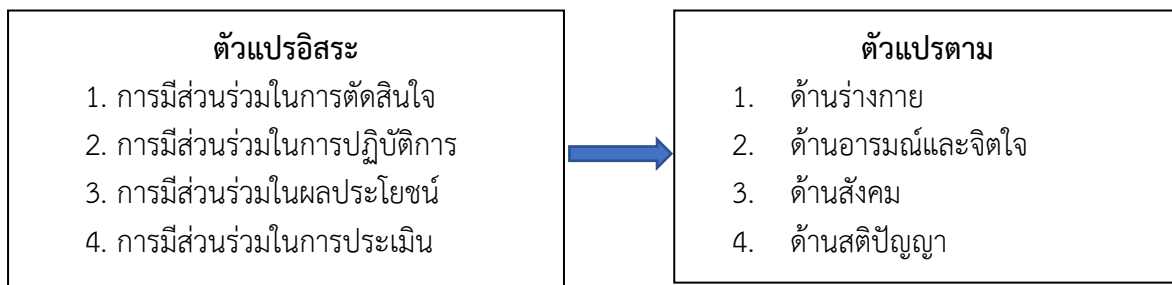
2) **ด้านอารมณ์และจิตใจ** มีบทบาทสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางอารมณ์ การควบคุมตนเอง และการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์

3) **ด้านสังคม** ส่งเสริมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น การสื่อสาร และการสร้างปฏิสัมพันธ์ในสังคม

4) **ด้านสติปัญญา** เป็นรากฐานของการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ซึ่งการประเมินการพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างเป็นระบบจะช่วยให้ครูและผู้ปกครองสามารถส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรม จึงกำหนดตัวแปรอิสระจากแนวคิดการมีส่วนร่วม คูเฮน และ อัลดโฮฟฟ์ (Cohen, and Uphoff, 1977) และตัวแปรตามจากเกณฑ์ การพัฒนาการของเด็ก ปฐมวัย ของกระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2560 ดังภาพกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

Picture 1: Conceptual Framework in Research

สมมติฐานการวิจัย

ระดับการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีความแตกต่างกัน

ขั้นตอนที่ 2 ประชากร

ประชากรในการวิจัยนี้ คือ ครู ผู้ปกครอง/ผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัย จากโรงเรียนร่วมผลิตนักศึกษาครูของ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำนวน 2 แห่ง คือ โรงเรียนพลร่มอนุสรณ์มิตรภาพที่ 50 และ โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 1 (บ้านหัวช้าง) ที่ตั้งอยู่ใน อ.เมือง จ.ลพบุรี จำนวน 156 คน กำหนดขนาดตัวอย่าง จำนวน 113 คน ตามสูตรของเครจซี่และมอร์แกน สุ่มอย่างแบบใช้ความน่าจะเป็น (Probability Sampling) ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จาก

ครู และผู้ปกครอง/ผู้ดูแลเด็ก ที่ยินดีเข้าร่วมให้ข้อมูล กลุ่มทดลอง ประกอบด้วย ครู จำนวน 2 คน ผู้ปกครอง/ผู้ดูแลเด็ก จำนวน 77 คน จากโรงเรียนพลร่มอนุสรณ์ มิตรภาพที่ 50 รวม 79 คน และกลุ่มควบคุม ประกอบด้วย ครู จำนวน 3 คน ผู้ปกครอง/ผู้ดูแลเด็ก จำนวน 63 คน จากโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 1 (บ้านหัวช้าง) รวม 66 คน รวมถึง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ที่ร่วมให้ข้อมูล จำนวน 9 คน

ขั้นตอนที่ 3 เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการวิจัย

คณะผู้วิจัย สร้างเครื่องมือในการวิจัยที่สอดคล้องกับแผนการวิจัย โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. แบบสำรวจความคิดเห็นของผู้ดูแลเด็กปฐมวัย ที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัยในสถานศึกษา จังหวัดลพบุรี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. รูปแบบกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ด้วยการกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการทดลองต่อไป
3. แบบวัดระดับการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย หลังการทดลองใช้กระบวนการมีส่วนร่วม โดยวัดเด็กปฐมวัย ในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบวัดที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

วิธีการสร้างเครื่องมือคุณภาพ

แบบสำรวจความคิดเห็นของผู้ดูแลเด็กปฐมวัย มีกระบวนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาสภาพข้อเท็จจริงของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาในจังหวัดลพบุรี โดยศึกษาเอกสารและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ศึกษามาตรฐานการพัฒนาเด็กปฐมวัย และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 บทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัย เป็นต้น เพื่อนำมาสร้างเครื่องมือวิจัยที่มีคุณภาพ

2. ร่างแบบการสำรวจความคิดเห็นของผู้ดูแลเด็กปฐมวัย ที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัยในสถานศึกษา จังหวัดลพบุรี โดยใช้แบบประเมินในลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบประมาณค่า (Rating scale) ด้านความสำคัญของการมีส่วนร่วม โดยมีเกณฑ์ใน 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และ เห็นด้วยน้อยที่สุด

3. เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาประเมินคุณภาพของแบบสำรวจความคิดเห็นของผู้ดูแลเด็กปฐมวัย โดยตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านการวิจัย และด้านสถิติ แล้วคำนวณหาค่าความสอดคล้องของแบบการสำรวจความคิดเห็นของผู้ดูแลเด็กปฐมวัย เพื่อตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (IOC) โดยค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดแต่ละข้อได้ค่ามากกว่า 0.5 และมีค่า IOC รวม 0.911 จึงได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การพัฒนารูปแบบกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย มีกระบวนการพัฒนารูปแบบกระบวนการ ดังนี้

1. นำผลการสำรวจความคิดเห็นของผู้ดูแลเด็กปฐมวัย มาวิเคราะห์ประเด็นที่สำคัญประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมิน เพื่อออกแบบรูปแบบกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัย

2. จัดสนทนากลุ่ม (Focus group) กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จากประเด็นที่สำคัญจากข้อ 1 ซึ่งครอบคลุมใน 4 ด้าน คือ การตัดสินใจ การปฏิบัติการ การรับผลประโยชน์ และการประเมิน เพื่อสร้างรูปแบบกระบวนการมีส่วนร่วมฯ ฉบับร่าง

3. ร่างรูปแบบกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ฉบับร่าง ด้วยการกำหนดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใน 4 ด้าน คือ การตัดสินใจ การปฏิบัติการ การรับผลประโยชน์ และการประเมิน

4. ทดสอบคุณภาพ รูปแบบกระบวนการมีส่วนร่วมฯ ฉบับร่าง โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ แล้วนำมาปรับปรุง เพื่อเป็นต้นแบบในการทดลองต่อไป

แบบวัดการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย โดยวัดในช่วงหลังการทดลอง โดยใช้แบบประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ที่กำหนดไว้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (Ministry of Education, 2017) ซึ่งผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการแบ่งระดับคะแนนตามวิธีของ Ketsingha (1995) โดยมีระดับ ดังนี้

3 = ดี คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.00 หมายถึง ปรากฏพฤติกรรมตามช่วงอายุที่เป็นไปตามสภาพที่พึงประสงค์

2 = พอใช้ คะแนนเฉลี่ย 1.67-2.33 หมายถึง ปรากฏพฤติกรรมตามช่วงอายุที่เป็นไปตามสภาพที่พึงประสงค์โดยมีการกระตุ้น

1 = ควรส่งเสริม คะแนนเฉลี่ย อยู่ระหว่าง 1.00-1.66 หมายถึง ไม่ปรากฏพฤติกรรมตามช่วงอายุที่เป็นไปตามสภาพที่พึงประสงค์

ขั้นตอนที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ จำแนกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลเบื้องต้นของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในจังหวัดลพบุรี ด้วยการศึกษาสภาพข้อเท็จจริง จากเอกสาร การสังเกต และสำรวจความเห็นโดยใช้แบบสอบถาม กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา ได้แก่ ครู ผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครอง และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อนำไปเป็นประเด็นสำคัญในการจัดสนทนากลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษากลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน และ นักวิชาการ เพื่อร่วมกันสร้างรูปแบบหรือกระบวนการมีส่วนร่วม ที่เหมาะสมกับบริบทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกลุ่มต่าง ๆ ในการเพิ่มการพัฒนาการเด็กปฐมวัย

ระยะที่ 2 สร้างต้นแบบรูปแบบการมีส่วนร่วม ของผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัยในจังหวัดลพบุรี เป็นการออกแบบรูปแบบการดูแลเด็กระดับปฐมวัยที่เข้าร่วมโครงการวิจัย ให้สามารถดูแลเด็กปฐมวัยแบบมีส่วนร่วม โดยใช้ข้อสรุปจากการศึกษาเบื้องต้นในระยะที่ 1 แล้วมาระดมความเห็นด้วยการสนทนากลุ่มกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างเป็นต้นแบบและทดสอบคุณภาพโดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ แล้วนำมาปรับปรุงเพื่อเป็นต้นแบบ ในการทดลองนำไปใช้ต่อไป

ระยะที่ 3 การทดลอง ดำเนินการดังนี้

1. ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจ ผู้ดูแลเด็กปฐมวัยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็กและครูในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มทดลอง เพื่อถ่ายทอดรูปแบบกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กปฐมวัย และขอความร่วมมือในการร่วมทดลองใช้กระบวนการมีส่วนร่วม

2. ทดลองดำเนินการตามกระบวนการ รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กปฐมวัย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กปฐมวัย ระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา ว่าสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการพัฒนาการเด็กปฐมวัยของสถานศึกษาในจังหวัดลพบุรีได้เพียงใด โดยมีการวัดระดับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลองการใช้กระบวนการมีส่วนร่วม ซึ่งคณะวิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยเป็นพี่เลี้ยงในการให้คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไขปัญหา ตลอดระยะเวลาการวิจัย

ระยะที่ 4 การวิเคราะห์ผล สรุปผล และปรับปรุงกระบวนการ เป็นการวัดผลหลังการทดลอง โดยใช้แบบประเมินวัดระดับการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ในโรงเรียนทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง เพื่อสรุปและวิเคราะห์ นำผลมาปรับปรุงรูปแบบการมีส่วนร่วมที่ได้ทดลองใช้ เพื่อสร้างเป็นแนวทางการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยแบบมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กปฐมวัย เพื่อขยายผลต่อสถานศึกษาในพื้นที่ ต่อไป

ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในจังหวัดลพบุรี ด้วยการสำรวจความเห็นโดยใช้แบบสอบถาม กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ได้แก่ ครู ผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครอง และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายถึงลักษณะของตัวแปรต่าง ๆ ได้แก่ การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
2. ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับรูปแบบหรือกระบวนการมีส่วนร่วม สรุปเป็นความเรียงเชิงพรรณนา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการร่างรูปแบบการมีส่วนร่วม ที่เหมาะสมกับบริบทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อไป
3. การทดสอบความแตกต่างของระดับการพัฒนาการของเด็กปฐมวัยจากการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัย ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ t-test เพื่อเปรียบเทียบค่าทั้ง 2 กลุ่ม

ผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์การวิจัย ที่กำหนดไว้ว่า เพื่อพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัยในสถานศึกษา จังหวัดลพบุรี ที่ส่งผลต่อการยกระดับการพัฒนาการเด็กปฐมวัย และเพื่อยกระดับการพัฒนาการเด็กปฐมวัยจากการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัยในสถานศึกษา จังหวัดลพบุรี มีผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นในการสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัยในสถานศึกษา เห็นได้ว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.59$, $\sigma = 0.464$) โดยให้ความสำคัญในแต่ละประเด็น ตามลำดับดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ($\mu = 4.66$, $\sigma = 0.509$) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.524$) ซึ่งค่าเฉลี่ยเท่ากับ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมิน ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.524$) และ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\mu = 4.52$, $\sigma = 0.587$) เห็นได้ว่า ผู้ดูแลเด็กปฐมวัยเห็นด้วยกับการมีส่วนร่วมในการดูแลเด็กระดับปฐมวัยในสถานศึกษา เมื่อศึกษาในด้านวิธีการดูแลเด็ก พบว่า ให้ความสำคัญกับการวางแผน ($\mu = 4.48$, $\sigma = 0.691$) การประสานงาน ($\mu = 4.45$, $\sigma = 0.601$) การตรวจสอบ ($\mu = 4.36$, $\sigma = 0.674$) การจัดองค์การ ($\mu = 4.35$, $\sigma = 0.698$) และการดำเนินการ ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.691$) ตามลำดับ โดยได้นำข้อมูลดังกล่าว ไปสนทนากลุ่มกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามแผนการวิจัย พบว่า มีความคิดเห็นสนับสนุนจากผลการสำรวจด้วยแบบสอบถามเช่นกัน

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อยกระดับการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย จากการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัยในสถานศึกษา จังหวัดลพบุรี คณะผู้วิจัยได้นำผลจาก วัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1 มาสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัยในสถานศึกษา จังหวัดลพบุรี ที่ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมใน 4 ด้าน ตามแนวคิดของ คูเฮน และ อัลดอฟฟ์ (Cohen, and Uphoff, 1977) คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และ การมีส่วนร่วมในการประเมิน โดยมีกิจกรรมการมีส่วนร่วม โดยออกแบบรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัยในสถานศึกษา

ตามแนวคิดหลักการจัดองค์การสมัยใหม่ (POLC) ของ อัลเลน (Allen, 1958) ที่ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การดำเนินการ การประสานงาน และ การตรวจสอบ ไว้ดังนี้

1. การวางแผน ดำเนินการในรูปแบบคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง โดยมีเป้าหมายสำคัญในการร่วมพัฒนาการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย รักษาภาพลักษณ์ ชื่อเสียง สัมพันธภาพของเครือข่าย และโรงเรียน โดยมีการวางแผนที่ชัดเจน กำหนดปฏิทินการดำเนินงานของคณะกรรมการที่ชัดเจน ตลอดปีการศึกษา และประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน ซึ่งปฏิทินอาจมีการปรับเปลี่ยนได้ ตามมติที่ประชุมของคณะกรรมการฯ และแจ้งให้ทราบโดยทั่วกัน โดยลักษณะการทำงานมีทั้ง การประชุม การจัดกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนเพื่อร่วมพัฒนาเด็กปฐมวัย จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ กิจกรรมการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภายในโรงเรียน กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน โดยมีการสรุปและรายงานผลให้สมาชิกทราบอย่างสม่ำเสมอ

2. การจัดองค์การ กำหนดโครงสร้างในรูปแบบคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง กำหนดสัดส่วนกรรมการ และบทบาทที่ชัดเจน โดยมีกรรมการจำนวน ไม่เกิน 10 คน กรรมการมาจากตัวแทนของผู้ปกครองจากทุกห้องเรียน ๆ ละ 2-3 คน ที่มาจากการคัดเลือกของกลุ่มผู้ปกครองแต่ละห้องเรียน และ ประชาสัมพันธ์คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี และอาจกลับมาเป็นกรรมการอีกได้ถ้าได้รับการเลือกตั้ง โดยผู้ปกครองนักเรียนทุกคนในโรงเรียนเป็นสมาชิกเครือข่ายผู้ปกครองโดยอัตโนมัติ

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ บทบาทของคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง จะเป็นลักษณะการมีส่วนร่วมกับโรงเรียน ในการจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการศึกษาเพื่อเด็กปฐมวัยในโรงเรียน ที่ครอบคลุม การตัดสินใจ การปฏิบัติการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ที่ผลต่อเด็กปฐมวัย และการมีส่วนร่วมในการประเมิน โดยมีเป้าหมายในการมุ่งพัฒนาเด็กปฐมวัยในการพัฒนาการ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม และ ด้านสติปัญญา ซึ่งต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของคณะกรรมการ ที่ครอบคลุมประเด็นเหล่านี้ เป็นลายลักษณ์อักษรและประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกทุกคนทราบ โดยอาจมีการทบทวนปรับปรุงทุกปี

3. การดำเนินการของคณะกรรมการ ดำเนินงานเป็นรูปแบบโครงข่าย จากระดับห้องเรียน สู่ระดับชั้นเรียน ระดับสายชั้น และ ระดับโรงเรียน มีตัวแทนระดับโรงเรียน ร่วมรับผิดชอบขับเคลื่อนงานเครือข่าย โดยเป็นหน่วยงานมีใช้บุคคล เช่น งานสัมพันธ์โรงเรียน งานบริหาร งานกิจการนักเรียน เป็นต้น และกำหนดผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามแผน / เป้าหมายต่าง ๆ ที่ชัดเจน

4. การประสานงาน อาจมีความร่วมมือกับเครือข่ายโรงเรียนอื่น โดยกำหนดเป้าหมายสำคัญของเครือข่ายที่ชัดเจน เช่น เพื่อการส่งต่อนักเรียนไปเรียนในระดับที่สูงขึ้น เพื่อแลกเปลี่ยนความประสบการณ์ ดำเนินงานทั้งด้านการจัดการศึกษา ด้านการบริหารคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง รวมถึง เครือข่ายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กปฐมวัย เช่น งานด้านสาธารณสุข งานด้านพัฒนาสังคม สถานสงเคราะห์ ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก สถาบันศาสนา งานด้านสงเคราะห์เด็กเอกชน (มูลนิธิ สมาคม) ตัวแทนชุมชน หรือ หน่วยงานอื่นของรัฐหรือเอกชนที่ทำงานด้านเด็กปฐมวัย

5. การตรวจสอบ ด้วยการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการนำผลจากการกำกับติดตาม มาพัฒนาปรับปรุงในที่ประชุมคณะกรรมการ และประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกคณะกรรมการ ได้รับทราบสม่ำเสมอ

จากการทดลองนำรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัยในสถานศึกษา จังหวัดลพบุรี ไปใช้ พบว่า ระดับการพัฒนาการของเด็กปฐมวัยจากการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัย กลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม โดยกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยรวม 4 ด้าน ได้ค่าเฉลี่ย 2.89 อยู่ในระดับ “ระดับดี” หมายถึง

ปรากฏพฤติกรรมตามช่วงอายุ เป็นไปตามสภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งค่าเฉลี่ยทั้ง 4 ด้านอยู่ใน “ระดับดี” ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม ที่มีค่าเฉลี่ยรวม 4 ด้าน ได้ค่าเฉลี่ย 2.49 อยู่ในระดับ “ระดับดี” เช่นกัน แสดงให้เห็นว่าการใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลระดับปฐมวัยในสถานศึกษา ที่ได้จากการวิจัยนี้ ช่วยทำให้การพัฒนาการของเด็กปฐมวัยสูงกว่า ดังตาราง

ตารางที่ 1 ผลการวัดระดับการพัฒนาการของเด็กปฐมวัยระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

ระดับการพัฒนาการ	กลุ่มทดลอง (ร.ร. พลร่มฯ)		กลุ่มควบคุม (ร.ร. ไทยรัฐฯ)	
	μ	Σ	μ	Σ
ด้านร่างกาย	2.89	.035	2.57	.079
ด้านอารมณ์และจิตใจ	2.91	.040	2.45	.030
ด้านสังคม	2.88	.040	2.39	.037
ด้านสติปัญญา	2.86	.061	2.43	.072
รวม 4 ด้าน	2.89	.016	2.49	.038

จากสมมติฐานการวิจัย “ระดับการพัฒนาการของเด็กปฐมวัยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีความแตกต่างกัน” ได้ทดสอบสมมติฐานแล้วพบว่า ค่า Sig. (p-value) ของ Levene's Test เท่ากับ 0.149 เนื่องจากค่า Sig. (0.149) มีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($p > .05$) จึงสรุปได้ว่า ความแปรปรวนของคะแนนระดับการพัฒนาการของเด็กปฐมวัยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หรือกล่าวคือ ความแปรปรวนของทั้งสองกลุ่มเท่ากัน (Equal Variances Assumed) ดังนั้น การพิจารณาผล t-test จะใช้ค่าจาก Equal variances assumed ได้ ค่าสถิติ t เท่ากับ 16.394 ค่าองศาอิสระ (df) เท่ากับ 4 ค่า Sig. (2-tailed) หรือ p-value เท่ากับ 0.000

จึงสรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยระดับการพัฒนาการของเด็กปฐมวัยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ ผลต่างของค่าเฉลี่ย (Mean Difference): เท่ากับ 0.395 ซึ่งบ่งชี้ว่ากลุ่มหนึ่งมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าอีกกลุ่มหนึ่ง 0.395 หน่วย โดยช่วงความเชื่อมั่น 95% ของผลต่างค่าเฉลี่ย จึงเป็นการยืนยันว่าผลต่างนี้มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ค่าเฉลี่ยของระดับการพัฒนาการของเด็กปฐมวัยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตาราง

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม Independent Samples Test

	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
	F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower	Upper
Equal variances assumed	3.180	.149	16.394	4	.000	.395	.02409	.32810	.46190
Equal variances not assumed			16.394	2.731	.001*	.395	.02409	.31386	.47614

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

องค์ความรู้ใหม่

จากผลงานวิจัย ได้พัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัยในสถานศึกษา จังหวัดลพบุรี ที่ส่งผลต่อการยกระดับการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย จากแนวทางการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การปฏิบัติการ ผลประโยชน์ และการประเมิน จึงได้รูปแบบที่ประกอบด้วย การวางแผน การจัดการ การดำเนินการ การประสานงาน และการตรวจสอบ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา ดังภาพ

Figure 2: The Participation Model for Early Childhood

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อยกระดับการพัฒนาการเด็กปฐมวัยในสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในการประเมิน และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยให้ความสำคัญกับการวางแผน การประสานงาน การตรวจสอบ การจัดการ และการดำเนินการ สอดคล้องกับผลการวิจัย ของ Kettanom (2024) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน กรุงเทพมหานคร เขตหลักสี่ พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยพัฒนาการด้านสังคม ด้านอารมณ์ ด้านร่างกาย และด้านสติปัญญา ส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีการพัฒนาการเด็กปฐมวัยที่สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผลดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผู้ดูแลเด็กส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัย ตระหนักถึงความสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย โดยคาดหวังว่าเมื่อเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัย แล้วจะเกิดแนวทางการพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาปฐมวัยได้มากขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Kittitongsophon, and Upavanich (2023) ที่วิจัยเรื่อง

การพัฒนาแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยที่สงสัยมีพัฒนาการล่าช้า ผลวิจัยพบว่า ส่งผลให้ผู้ดูแลมีความรู้และพฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยเพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้จากการปฏิบัติกิจกรรมตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ใน 6 ประเด็นหลัก ได้แก่ การประสานงาน สร้างความรู้ความเข้าใจ การกระตุ้นส่งเสริมพัฒนาการ การเข้าถึงติดตาม การให้คำปรึกษาและ ระยะเวลาในการกระตุ้นพัฒนาการ

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ผู้ดูแลเด็กส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ อยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัย คาดหวังที่จะมีส่วนร่วมในการออกแบบ กิจกรรม ให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริงทั้งที่โรงเรียนและที่บ้านเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ช่วยให้ผู้ปกครอง เกิดความเข้าใจสามารถออกแบบการจัดกิจกรรมได้เองที่บ้าน ผ่านกิจวัตรประจำวัน สอดคล้องกับผลการวิจัย ของ Yakaew et al. (2018) ที่วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเขตพื้นที่ภาคตะวันออก ที่ศึกษาวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการในการส่งเสริม พัฒนาการของเด็กปฐมวัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองมีความ ต้องการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย ด้านสังคม และด้านสติปัญญาอยู่ในระดับมากส่วนด้าน อารมณ์อยู่ในระดับมากที่สุด

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ผู้ดูแลเด็กส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ อยู่ ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัย ได้พิจารณาถึงผลลัพธ์เชิงบวกหรือเห็นคุณค่าที่ จะเกิดขึ้นกับตัวเด็ก ครอบครัว และสังคม ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว จากการมีส่วนร่วมในโครงการ การจัด ประสบการณ์ รวมถึงการดำเนินนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลและพัฒนาเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ Katpongpan (2018) ที่วิจัยเรื่อง การพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการ การศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 พบว่า ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การมีส่วนร่วมในการประเมิน ผู้ดูแลเด็กส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการมีส่วนร่วมในการประเมิน อยู่ ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัย ต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาของเด็กแต่ละ คน สามารถประเมินพัฒนาการรายด้านของเด็กปฐมวัยได้อย่างถูกต้องตามสภาพจริง สอดคล้องกับผลการวิจัย ของ Sawangsri (2018) ที่วิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยโดยภาคีเครือข่ายมี ส่วนร่วม ซึ่งภายหลังจากพัฒนาส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัยร้อยละ 96.59 ส่วนเด็กที่อายุ 9, 18, 30 และ 42 เดือน เด็กที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า ร้อยละ 35.77 และได้รับการติดตามกระตุ้นพัฒนาการ 1 เดือน มีพัฒนาการสมวัยร้อยละ 94.62

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ระดับการพัฒนาการของเด็กปฐมวัยจากการมีส่วนร่วมของ ผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัย กลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม แสดงว่ารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กระดับ ปฐมวัยในสถานศึกษาที่ได้จากการวิจัยนี้ ส่งผลต่อระดับการพัฒนาการเด็กปฐมวัยของสถานศึกษาในจังหวัด ลพบุรี สูงขึ้นทุกด้าน โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผล ดังนี้

1. พัฒนาการด้านร่างกาย โดยรวมอยู่ในระดับดี ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัยใน สถานศึกษา จังหวัดลพบุรี ได้จัดกิจกรรมให้เด็กมีส่วนร่วมทั้งที่โรงเรียนและที่บ้านเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยการให้เด็กได้ช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันต่าง ๆ เช่น การอาบน้ำ แปรงฟัน การสวมใส่ เสื้อผ้า ถูเท้า รองเท้า การเก็บสิ่งของเข้าที่หลังใช้งาน การเก็บถ้วย จาน หลังรับประทานอาหาร ฯลฯ ซึ่งกิจกรรม ดังกล่าวช่วยพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็ก ประสานสัมพันธ์กันใช้งานได้อย่างคล่องแคล่วมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Muangoun (2020) ที่วิจัยเรื่อง การบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วมของ

ผู้ปกครองโรงเรียนสบเปิงวิทยา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยด้านการส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกาย ตามปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน การเลี้ยงดูเด็กไม่แตกต่างกัน ยกเว้นปัจจัยด้านจำนวนบุตรและปัจจัยด้านสภาพสมรส มีผลต่อการส่งเสริมทักษะด้านกล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และทักษะความคล่องแคล่ว

2. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ โดยรวมอยู่ในระดับดี ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัยในสถานศึกษา จังหวัดลพบุรี ได้จัดกิจกรรมโดยให้เด็กมีส่วนร่วมภายใต้บรรยากาศที่ปราศจากการบังคับ เด็กได้ร่วมทำกิจกรรมอย่างสนุกสนาน เพลิดเพลิน ทำให้เด็กภาคภูมิใจในการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมหรือผลงานของตนเองและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ Noichan (2020) ที่วิจัยเรื่อง แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผลการวิจัย พบว่า พัฒนาการด้านอารมณ์ความรู้สึกของเด็กปฐมวัย ไม่ทำร้ายผู้อื่นเมื่อไม่พอใจ เริ่มมีความมั่นใจในตนเอง จัดกิจกรรมให้เด็กรู้จักการมีระเบียบวินัย ร่วมส่งเสริมด้วยการชมเชยเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่ดีและร่วมสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมให้กับเด็กในทุกกิจกรรมการเรียนรู้

3. พัฒนาการด้านสังคม โดยรวมอยู่ในระดับดี ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัยในสถานศึกษา จังหวัดลพบุรี ได้จัดกิจกรรมโดยการให้เด็กมีส่วนร่วมกับเพื่อนและบุคคลในครอบครัว ทำให้เด็กเรียนรู้การปฏิบัติตามข้อตกลง รู้จักการรอคอย การเข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง การช่วยเหลือ การแบ่งปัน เป็นต้น เป็นการฝึกให้เด็กมีระเบียบวินัยและปฏิบัติตามกฎระเบียบทางสังคมเบื้องต้น ซึ่งสอดคล้องกับ Krikitrajm, Tongthaworn, and U-panno (2021) ที่วิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ พบว่า กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ในการพัฒนาทักษะทางสังคม ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการเล่นร่วมกับผู้อื่น ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ด้านการเคารพสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ที่มีความเหมาะสมสามารถพัฒนา ทักษะทางสังคมทั้ง 4 ด้านของเด็กปฐมวัยกลุ่มเป้าหมายได้ตามวัตถุประสงค์

4. พัฒนาการด้านสติปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับดี ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัยในสถานศึกษา จังหวัดลพบุรี ได้จัดกิจกรรมโดยการให้เด็กมีส่วนร่วมกับเพื่อนและบุคคลในครอบครัว เป็นการส่งเสริมทักษะทางภาษาผ่านการพูดคุย การสนทนาถาม ตอบ การตั้งคำถามปลายเปิด เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้การคิดแก้ปัญหา การตัดสินใจ นำไปสู่การคิดรวบยอดอย่างมีเหตุผลด้วยตัวเองโดยมีครู ผู้ปกครองให้คำแนะนำ ซึ่งสอดคล้องกับ Jehnok, and Jeharsae (2019) ที่วิจัยเรื่อง ผลของโปรแกรมการกระตุ้นพัฒนาการอย่างมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อพัฒนาการของเด็กอายุ 2-5 ปี ผลการวิจัยพบว่า พัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย เด็กสามารถเรียนรู้เรื่องจำนวน เรื่องการเปรียบเทียบขนาด และปริมาณจากวัสดุจริง เด็กแก้ปัญหาด้วยตัวเองโดยผู้ปกครองให้คำแนะนำและเด็กมีโอกาสนทนาโต้ตอบแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

สรุป

ผู้ดูแลเด็กปฐมวัยมีความคิดเห็นในการสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ การปฏิบัติการ การประเมิน และการตัดสินใจ อีกทั้งยังให้ความสำคัญต่อกระบวนการดูแลเด็กในด้านการวางแผน การประสานงาน การตรวจสอบ การจัดการ และการดำเนินการ ผลดังกล่าวนำไปสู่การสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมตามแนวคิดของคูเฮนและอัธโฮฟฟ์ (Cohen, and Uphoff, 1977) และหลักการจัดการองค์การสมัยใหม่ของอัลเลน (Allen, 1958) ที่ครอบคลุมการวางแผน การจัดการ การดำเนินการ การประสานงาน และการตรวจสอบ โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อ

ขับเคลื่อนกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนและชุมชน การดำเนินการในรูปแบบเครือข่ายตั้งแต่ระดับห้องเรียนจนถึงระดับโรงเรียน รวมถึงการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง และการติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ ผลการทดลองใช้รูปแบบดังกล่าวพบว่า เด็กปฐมวัยในกลุ่มทดลองมีพัฒนาการในระดับดีสูงกว่ากลุ่มควบคุมในทุกด้าน แสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กปฐมวัยตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้สามารถยกระดับพัฒนาการเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัยในสถานศึกษาโดยให้ความสำคัญกับการวางแผน การประสานงาน การตรวจสอบ การจัดองค์การ และการดำเนินการ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำไปใช้ดำเนินการ ดังนี้ การออกแบบรูปแบบการมีส่วนร่วมที่มีความยืดหยุ่นและหลากหลาย โดยผู้ดูแลเด็กสามารถเลือกเข้าร่วมได้ตามความสนใจ ความถนัด เช่น การมีส่วนร่วมในคณะทำงานเฉพาะกิจ การเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน หรือการมีส่วนร่วมในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อยกระดับการพัฒนาการของเด็กปฐมวัยอย่างยั่งยืน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ผลการวัดระดับการพัฒนาการของเด็กปฐมวัยจากการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัย กลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม แสดงว่ารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัยในสถานศึกษา ที่ได้จากการวิจัยนี้ ส่งผลต่อการยกระดับการพัฒนาการเด็กปฐมวัยของสถานศึกษาในจังหวัดลพบุรี ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กระดับปฐมวัยใน ไปใช้โดย ดำเนินการแบบมีส่วนร่วมในรูปแบบคณะกรรมการ ที่ประกอบด้วย ครู/ครูพี่เลี้ยง/ผู้ดูแลเด็กกับพ่อแม่/ผู้ปกครอง จากตัวแทนแต่ละชั้นเรียน ดำเนินการแบบประสานกันเพื่อร่วมกันส่งเสริมพัฒนาการให้เด็กมากที่สุด รวมถึงร่วมพัฒนาการทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการที่สมวัยทั้ง 4 ด้าน และติดตามผลหลังจากที่เด็กผ่านการประเมินแล้ว เพื่อให้เกิดความคงทนของพัฒนาการในแต่ละด้านที่เกิดกับเด็กยังคงอยู่กับเด็ก

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

2.1 ควรศึกษาในประเด็นเกี่ยวกับการสร้างการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองในกลุ่มสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีความหลากหลายทางด้านชาติพันธุ์ และมีความแตกต่างของภาษาแม่

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแต่ละกลุ่ม

References

- Allen, L. A. (1958). *Management and Organization*. New York: McGraw-Hill.
- Boonurai, S. (2022). *Development of Online Assessment Criteria for Educational Inequality in Preschools*. (Doctoral Dissertation). Burapha University. Chonburi.
- Cohen, J., & Uphoff, N. (1977). *Rural Development Participation: Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation*. London: Rural Development Center Cornell University.

- Council of Education, Ministry of Education. (2013). *The Role of Parents, Teachers, Nannies, and Caregivers in Raising and Developing Early Childhood Children*. Retrieved July 31, 2024, from <https://preschool.or.th/content/documents/1232-file.pdf>
- Heckman, J. J. (2008). Schools, Skills and Synapses. *Economic Inquiry*, 46(3), 289-324.
- Jehnok, M., & Jeharsae, R. (2019). Effects of the Participatory Developmental Stimulation Program for Care Takers on Development Status of 2-5 Years Old Children. *Academic Services Journal, Prince of Songkla University*, 30(2), 80-88.
- Katpongpan, N. (2018). *Development of Parent Participation in Early Childhood Education Management of Schools under Primary Educational Service Area Office 1*. (Master's Thesis). Suratthani Rajabhat University. Suratthani.
- Ketsingha, W. (1995). Mean and Interpretation. *Educational Research News*, 18(3), 8-11.
- Kettanom, T. (2024). *Participation of Parents in Promoting Early Childhood Development at the Development Center Preschool Children, Bangkok, Lak Si District*. (Master's Thesis). Siam Technology College. Bangkok.
- Kittitongsophon, W., & Upavanich, S. (2023). Development of Community Participation Model for Promoting Early Childhood Development in Children with Potential Developmental Delay: Ban Kluai Model, Sukhothai. *Thai Journal of Nursing and Midwifery Practice*, 10(1), 36-53.
- Krikitraj, A., Tongthaworn, R., & U-panno, P. (2021). Developing Early Childhood Children's Social Skills Through Group Dynamic. *Journal of Education Naresuan University*, 23(2), 351-361.
- Meisels, S. J., & Aikins-Burnett, S. (2005). *Developmental Screening in Early Childhood: A Guide*. (5th ed.). Washington, DC: National Association for the Education of Young Children.
- Ministry of Education. (2003). *The Act on the Administration of the Ministry of Education B.E. 2003*. Bangkok: Ministry of Education.
- Ministry of Education. (2017). *Early Childhood Education Curriculum Guide 2017*. Bangkok: Agricultural Cooperative Printing House of Thailand Co., Ltd.
- Muangoun, Ch. (2020). *The Early Childhood Education Management with Parents' Participation to Soppoeng Witthaya School in Mae Taeng District, Chiang Mai Province*. (Master's Thesis). Chiang Mai Rajabhat University. Chiang Mai.
- Noichan, N. (2020). The Education Guideline for Parents to the Promotion Early Childhood Development in Child Development Center. *Journal of Educational Administration, Khon Kaen University*, 16(2), 194-206.
- Office of the Secretary of the Education Council. (2022). *Early Childhood Development Plan 2021-2027*. Bangkok: Prik Wan Graphic.
- Pianta, R. C., La Paro, K. M., & Hamre, B. K. (2008). *Classroom Assessment Scoring System (CLASS) Manual, Pre-K*. Baltimore, MD: Paul H. Brookes Pub. Co.

- Sawangsri, W. (2018). *A Study of the Development of an Early Childhood Development Assessment Model by Participating Network Partners*. Retrieved July 31, 2024, from <http://mkho.moph.go.th/research2018/showdata2.php?id=157>
- Somdee, W., Masmek, J., & Rattanapongstatit, A. (2022). Development of a Father's Participation Model in Promoting Early Childhood Development. *Naresuan University Nursing Journal*, 16(1), 89-101.
- Yakaew, Ch. et al. (2018). Behavioral the Participation of Parents in the Promotion of Early Childhood Learning the Child Development Center Eastern Region. *Journal of Education and Human Development Sciences*, 2(2), 1-14.